

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČO 00551023
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/102481-919

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2024, č. j. MPSV-2024/102481-919, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V této věci se soud zabývá posouzením postupu správního orgánu, který následoval po podání žádosti žalobce o prodloužení lhůty k osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku doplatek na bydlení.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

I. Napadené rozhodnutí

2. Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Pardubicích, Kontaktní pracoviště Pardubice (dále „*úřad práce*“) rozhodnutím ze dne 27. 3. 2024, č. j. 11088/2024/PAB (dále „*prvostupňové rozhodnutí*“) nepřiznal žalobci dávku doplatek na bydlení. Důvodem nepřiznání dávky bylo, že žalobce k výzvě úřadu práce nedoložil požadované podklady osvědčující skutečnosti rozhodné pro posouzení nároku na dávku a nepožádal před rozhodnutím o prodloužení lhůty.
3. Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále „*napadené rozhodnutí*“) zamítl odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
4. Žalobce s vydáním napadeného rozhodnutí nesouhlasí.

II. Žaloba a její obsah

5. Žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „*s. ř. s.*“) se žalobce domáhá zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí. Podání žaloby odůvodňuje zejména tím, že úřad práce neprodloužil žalobci lhůtu k předložení pokladů rozhodných pro přiznání dávky doplatek na bydlení, ačkoliv žalobce úřadu práce sdělil okolnosti, které mu ve včasném předložení podkladů bránily, a které rovněž doložil.
6. Žalobce v žalobě tvrdil, že úřad práce výzvou ze dne 15. 3. 2024 vyzval žalobce k doložení údajů k žádosti o dávku doplatek na bydlení. Na výzvu žalobce reagoval prostřednictvím systému datových schránek s tím, že opakovaně popsal okolnosti spojené s vystavením a předložením potvrzení od zaměstnavatele. Zdůrazňoval, že výzva neobsahovala poučení o možnosti požádat o prodloužení lhůty ani o způsob jejího podání.
7. Tvrdil, že informaci o obvyklém postupu jeho zaměstnavatele týkající se výplaty mzdy a vydávání potvrzení o výši příjmu poskytl úřadu práce (paní N.) už v souvislosti s žádostí o dávku příspěvek na živobytí. Odkazoval na e-mail z 22. 2. 2024, z něhož rovněž vyplývá postup zaměstnavatele při vystavování potvrzení. Poukazoval na skutečnost, že okolnosti spojené s dokládáním potvrzení od zaměstnavatele vyplývají rovněž ze spisu vedeného na úřadě práce v Praze, kde byl dříve veden, a kam dokládal potvrzení o příjmu kolem 10. dne měsíce následujícího po měsíci, v němž mu byl příjem vyplacen.
8. V žalobě popsal obvyklý postup jeho zaměstnavatele týkající se výplaty mzdy a vydávání potvrzení o výši příjmu, tedy zejména výplatní termín mzdy určený zaměstnavatelem k 25. dni následujícího měsíce, faktické hrazení mzdy několik dní před výplatním termínem, vystavení potvrzení o výši příjmu po řádném výplatním termínu ve lhůtě jednoho týdne od doručení žádosti a zaslání potvrzení o výši příjmu prostřednictvím České pošty.
9. K nepředložení ani dílčí části požadovaných dokladů uváděl, že z výzvy nevyplýval požadavek na předložení aspoň části požadovaných dokladů. Protokol o ústním jednání nepodepsal, neboť se jednání dne 12. 3. 2024 nekonalo. Poukazoval na skutečnost, že žalovaný při rozhodování neměl k dispozici všechny podklady, neboť ve správní spisu absentuje e-mail od jeho zaměstnavatele. Řádný termín výplat je doložen příchozími výplatami. Způsob dokládání potvrzení o příjmu vyplývá i ze systému OK-nouze.
10. Dále v žalobě poukazoval na nátlakové chování pracovníků správního orgánu I. stupně při osobním jednání a následné zhoršení jeho zdravotního stavu a odkázal na audionahrávku z jednání ze dne 21. 2. 2024, kterou i následně doložil.

11. Spolu s žalobou žalovaný soudu předložil listinné důkazy.

III. Vyjádření žalovaného a repliky žalobce

12. Žalovaný ve vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí. Uvedl, že se v něm zabýval prodlevami zaměstnavatele žalobce v potvrzování příjmů. Zdůraznil, že podání žalobce z 21. 3. 2024 nemohlo být posouzeno jako žádost o prodloužení lhůty k plnění ve věci výzvy z 15. 3. 2024, neboť žalobce na výzvu nedoložil ani další požadované skutečnosti, při jejich dokládání nebyl závislý na vlivu třetích osob. Požadované listiny žalobce nedoložil do doby vydání prvostupňového rozhodnutí ani spolu s odvoláním.
13. K žalobní námitce týkající se protokolu o ústním jednání ze dne 12. 3. 2024 uvedl, že jeho prostřednictvím se měl žalobce seznámit se způsobem stanovení obvyklého nájemného v daném místě. Dále poukázal na skutečnost, že žalobce neprokázal, že mu v dokládání rozhodných skutečností bránila těžko překonatelná překážka.
14. K tvrzeným událostem a průběhu jednání u úřadu práce uvedl, že ze správního spisu nejsou seznatelné protokoly o ústních jednáních ani záznamy, které by potvrzovaly žalobcem tvrzené skutečnosti a sám žalobce žádné důkazní prostředky s odvoláním nepředložil. Rovněž s žalobou nebyly žalobcem označené přílohy předloženy, resp. nebyly žalovanému soudem poskytnuty.
15. Dle žalovaného byl v řízení zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Závěrem navrhl zamítnutí žaloby.
16. Dne 6. 12. 2024 učinil žalobce u soudu dvě podání, jejichž obsahem byl jednak nesouhlas s rozhodnutím soudu bez jednání, dále rozbor přiložené audionahrávky z jednání s vedoucí úřadu práce ze dne 10. 6. 2024, tvrzení o porušení etických a morálních zásad a pracovních povinností při jednání na úřadu práce dne 21. 2. 2024 a tvrzení o závažném porušení Kodexu úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Jako přílohy přiložil výpis z e-mailové komunikace z období od 3. 11. 2022 do 4. 1. 2023 s Úřadem práce ČR, Kontaktním pracovištěm Praha 8 včetně dvou lékařských nálezů, Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy a audionahrávku. Dne 10. 12. 2024 učinil žalobce u soudu podání, v němž konstatoval snahu uzavřít dohodu s žalovaným za účelem ukončení soudního řízení s tím, že žalovaný se k jeho návrhu nevyjádřil. K podání přiložil dvě listiny včetně doručenek.

IV. Přezkum věci soudem

17. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Prvostupňové rozhodnutí a napadené rozhodnutí tvoří pro účely soudního přezkumu jeden celek.
18. Žaloba je důvodná.
19. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť jsou splněny podmínky uvedené v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Soud totiž dospěl k závěru, že řízení před správním orgánem bylo stíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
20. Z předložených správních spisů soud zjistil, že žalobce dne 12. 3. 2024 požádal o dávku doplatek na bydlení. Výzvou ze dne 15. 3. 2024 byl žalobce úřadem práce vyzván k doložení vymezených skutečností rozhodných pro stanovení nároku na dávku doplatek na bydlení

za měsíc březen 2024, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení této výzvy. Výzva byla doručena do datové schránky žalobce dne 15. 3. 2024. Posledním dnem lhůty k předložení podkladů byl den 25. 3. 2024. Dne 21. 3. 2024 bylo do datové schránky úřadu práce dodáno podání žalobce, v němž v reakci na výzvu zejména uvedl, že zprávu zaměstnavatele o odpracovaných hodinách za měsíc únor s dokladem o výši měsíčních příjmů doloží po vystavení zaměstnavatelem stejně jako v případě příspěvku na živobytí. K dalším požadovaným dokumentům uvedl, že vyrozuměl majitele bytu a požádal ho o součinnost. Dále projevil nesouhlas s výpočtem obvyklého nájemného.

21. Následně vydal úřad práce prvostupňové rozhodnutí, kterým žalobci nepřiznal doplatek na bydlení. Jako důvod nepřiznání dávky uvedl, že žalobce na výzvu nedoložil požadované doklady, nepožádal o prodloužení lhůty před rozhodnutím, tedy vlastním přičiněním neprokázal, že je osobou v hmotné nouzi a potřebuje doplatek na bydlení, přestože byl o následcích nedoložení řádně poučen. Proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobce odvolal. V odvolání mimo jiné namítal, že úřad práce opakovaně informoval o procesu spojeném s vystavením a dodáním potvrzení o odpracovaných hodinách a příjmech včetně jeho délky, a dále o potřebě součinnosti s majitelem bytu v případě dalších požadovaných dokladů, tedy o nemožnosti dodržet úřadem práce stanovenou lhůtu k jejich předložení. Dále poukazoval na skutečnost, že ve výzvě z 15. 3. 2024 nebyl informován o možnosti požádat o prodloužení lhůty.
22. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
23. Dle § 49 odst. 2 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o PHN“) platí, že *příjemce dávky je povinen vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán pomoci v hmotné nouzi delší lhůtu.*
24. Dle § 49 odst. 5 zákona o PHN *nesplní-li osoba uvedená v odstavcích 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta.*
25. Dle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
26. Soud v daném případě dospěl k závěru, že podání žalobce dodané do datové schránky úřadu práce dne 21. 3. 2024 bylo lze dle obsahu posoudit jako žádost o prodloužení lhůty k doložení skutečností rozhodných pro stanovení nároku na dávku doplatek na bydlení. Žalobce v odpovědi na výzvu, která byla učiněna v rámci stanovené osmidenní lhůty, odkázal na úřadu práce známý postup jeho zaměstnavatele při vystavování potvrzení o odpracovaných hodinách a o výši jeho měsíčních příjmů, stejně tak poukázal na nutnou součinnost s majitelem bytu, v němž žije, pokud jde o další požadované listiny.
27. Z tvrzení žalobce tedy vyplynul odkaz na faktickou nemožnost předložit požadovaná potvrzení ve stanovené osmidenní lhůtě a implicitně tedy i žádost dle § 49 odst. 2 písm. b) zákona o PHN o určení delší lhůty. Oba správní orgány v obecné rovině prodloužení lhůty na základě žádosti připustily. Bylo tedy především na úřadu práce jako správním orgánu I. stupně, aby žalobci v průběhu řízení svým postupem vytvořil dostatečný (časový) prostor

pro doložení jeho tvrzení směřujících k uplatnění jeho práv, případně k ochraně oprávněných zájmů.

28. Na posouzení podání žalobce jako žádosti o prodloužení lhůty nemá dle soudu vliv skutečnost, že žalobce nepředložil žádné dokumenty, tedy ani ty, jejichž doložení nebylo podmíněno součinností s třetími osobami. Z dílčí části pokladů by totiž správní orgány stěží mohly zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a ve věci rozhodnout. Nerozhodné rovněž je, že žalobce nepředložil požadované listiny ani v dalších fázích řízení, neboť taková povinnost mu z právních předpisů nevyplyvá.
29. V dané věci je podstatné, že žalobce úřad práce opakovaně a co do obsahu souladně informoval o postupu jeho zaměstnavatele při vystavování potvrzení včetně doby, kdy je objektivně schopen potvrzení úřadu práce předložit. Žalobce odkazoval zejména na řízení ve věci příspěvku na živobytí vedené u úřadu práce. V možnostech úřadu práce dle soudu bylo si informace žalobce v případě potřeby ověřit (§ 6 odst. 2 správního řádu). K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu z 13. 7. 2022, č. j. 6 Ads 298/2021-38, odst. 27, dostupný na www.nssoud.cz).
30. Skutečnost, že žalobce v podání dodaném úřadu práce dne 21. 3. 2024 neuvedl konkrétní dobu, o kterou chce lhůtu prodloužit, není rozhodná pro posouzení podání jako žádosti o prodloužení lhůty. Správní orgán mohl žalobce k doplnění doby, o kterou žádá lhůtu prodloužit, vyzvat, případně mohl delší lhůtu odvodit od jeho tvrzení týkajících se běžného postupu jeho zaměstnavatele při vystavování a následném zasílání potvrzení týkajícího se jeho příjmu.
31. Žalobce v žalobě požadoval i zrušení výzvy úřadu práce ze dne 15. 3. 2024, kterou považoval za neplatnou. K tomu soud uvádí, že dle § 78 odst. 1, 3 s. ř. s. může soud zrušit pouze napadené, případně prvostupňové rozhodnutí, nikoliv výzvu učiněnou v průběhu řízení.
32. Žalobcem tvrzeným nevhodným chováním pracovníků úřadu práce se soud nezabýval, neboť k němu mělo dojít v rámci řízení o jiné dávce.

V. Závěr a náklady řízení

33. Soud shrnuje, že tím, že úřad práce na základě žádosti žalobce neprodloužil žalobci lhůtu stanovenou dle § 49 odst. 2 písm. b) zákona o PHN pro osvědčení skutečností rozhodných pro nárok na dávku doplatek na bydlení, podstatně porušil ustanovení o řízení před správním orgánem, což mohlo mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí ve věci samé.
34. Proto soud napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání zrušil dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s. Postupem správního orgánu bylo žalobci znemožněno, aby předložil požadované podklady rozhodné pro přiznání dávky doplatek na bydlení. Správní orgány tedy nemohly v dané věci zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). V dalším řízení je třeba, aby správní orgány žádost žalobce dodanou úřadu práce dne 21. 3. 2024 posoudily jako žádost o prodloužení lhůty a lhůtu žalobci přiměřeně prodloužily a dále aby na základě žalobcem doložených podkladů věc znovu posoudily a rozhodly.
35. Právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Soud v souladu se zásadou omezené kasace (§ 78 odst. 3

s. ř. s.) neshledal zvláštní okolnosti pro žalobcem navrhované zrušení prvostupňového rozhodnutí.

36. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšnému žalobci náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 19. březen 2025

Jaroslav Vávra, v. r.
soudce